

CELINY

Z P R A V O D A J 4/2019 S P O L E Č N O S T I S B Ě R A T E L Ů C E L I N

ČSR

Rok 2019 byl rokem mnoha celinových a celinářských výročí. Jedním z nich bylo i sté výročí vydání poměrně vzácné **CDV 6 Monogram ČSR - 10** - třířádkový přetisk. Dopisnice na obrázku byla použita 9. ledna 1919 v Reichstadtu (Zákupy). Známkou je bohužel znehodnocena horším otiskem denního břevnového razítka. Tuto celinu a mnoho dalších můžete získat v internetové aukci dne 25.1.2020 na LIVEBID.

HEZKÉ VÁNOCE A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK 2020
ÚSPĚŠNÝ LOV DOPLŇKŮ SVÝCH SBÍREK PŘEJE REDAKTOR.

NOVÁ MEZINÁRODNÍ ODPOVĚDKA

Na základě rozhodnutí Světové poštovní unie (UPU) byla 9. října 2019 uvedena do prodeje mezinárodní odpovědky typu „Istanbul“ se speciálním přitiskem připomínajícím 145. výročí UPU. Odpovědka stejná jako první vydání typu „Istanbul“ s přitiskem v levém dolním rohu 145. výročí UPU. Mezinárodní odpovědky s přitiskem 145. výročí UPU a stávající mezinárodní odpovědky s přitiskem „110. výročí MO“ a první vydání mezinárodní odpovědky typu „Istanbul“ budou v prodeji souběžně. Platnost do 31. 12. 2021. Hosta

Dieser Schein kann in allen Mitgliedsländern des Weltpostvereins eingelöst werden. Sein Wert entspricht dem Mindestentgelt für den Versand einer gewöhnlichen Vorrangsendung oder eines gewöhnlichen Luftpostbriefes nach dem Ausland.

This coupon is exchangeable in any country of the Universal Postal Union for the minimum postage for an unregistered priority item or an unregistered letter sent by air to a foreign country.

هذه القسيمة قابلة للاستبدال في كل بلد من بلدان الاتحاد البريدي العالمي مقابل التخليص الأذني على بعبئة عادية ذات أولوية أو رسالة جوية عادية مرسلة إلى الخارج.

本券可在万国邮联各会员国兑换寄往国外一件平常优先函件或一封航空平信所需的最低邮资凭证。

Este cupón podrá canjearse en todos los países de la Unión Postal Universal por el franqueo mínimo de un envío prioritario ordinario o de una carta-avión ordinaria expedida al extranjero.

Этот купон обменивается во всех странах Всемирного почтового союза на почтовые марки, представляющие минимальную стоимость оплаты простого приоритетного отправления или простого авиаписьма, отправляемого за границу.

Gültig bis 31. Dezember 2021 ٢٠٢١/١٢/٣١ 有効期限は2021年12月31日までです。Puede canjearse hasta el 31.12.2021 Must be exchanged by 31.12.2021 必須於2021年12月31日前兌換 Подлежит обмену до 31.12.2021 Gültig bis 31. Dezember 2021 ٢٠٢١/١٢/٣١ 有効期限は2021年12月31日までです。Puede canjearse hasta el 31.12.2021 Must be exchanged by 31.12.2021 必須於2021年12月31日前兌換 Подлежит обмену до 31.12.2021 Gültig bis 31. Dezember 2021 ٢٠٢١/١٢/٣١ 有効期限は2021年12月31日までです。Puede canjearse hasta el 31.12.2021 Must be exchanged by 31.12.2021 必須於2021年12月31日前兌換 Подлежит обмену до 31.12.2021

CZ 20190917 20211231 0020085 074 AB

ZVLÁŠTNÍ POUŽITÍ CELIN

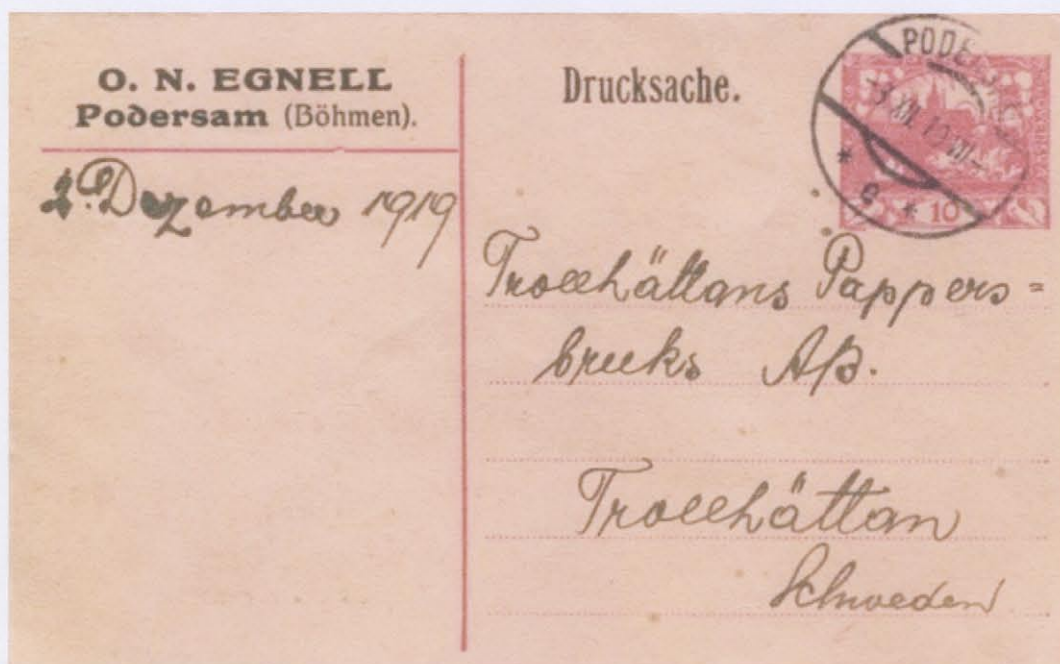
Přefrankované dopisy a celiny (většinou s vylepenou kompletní sérií) bývaly u některých sběratelů známek kdysi velkou módou. Na první pohled jsou sice velmi atraktivní. Dnes je, ale sběratelé přehlíží a jsou rovněž cenově znevýhodněny.

Když vidí takovou, či podobnou, hojně přefrankovanou celinu můj kamarád Radek, vždy položí ironicky následující otázku: „Kde je dírka, kterou byl provlečen motouz k přivázání

zasílané kovadliny?“. Tím má samozřejmě na mysli váhu, kterou by se dala zdůvodnit nadměrná výše frankatury.

Vyskytují se však také celiny, které mají frankaturu daleko vyšší, nebo naopak zase nižší, než by se na první pohled dalo očekávat vzhledem k nejrůznějším způsobům použití celiny. Samozřejmostí je přitom oprávněnost použitého tarifu, protože to je právě ta přidaná hodnota, která dělá takovou celinu výjimečnou, nebo alespoň velmi zajímavou a sběratelsky a většinou i finančně hodnotnou.

Za menší, než na celině vytištěnou hodnotu ji samozřejmě nelze zaslat. Použití za vytištěný nominál a k účelu, pro který byla vydána je pro sběratele až na naprosté výjimky nezajímavé, pokud nejde třeba o nějaký chybotisk, nebo ji třeba zaslala populární osobnost a je tam i podepsána. Její atraktivitu zvedá také vzácné razítko (vlakové, či poštovna).

Podersam (Böhmen), 26. November 1919.

H. H.

Ja g har härmed äran frilivande offerera Eder Ia. vit kaolin till svenska kronor 220' - pro 10.000 kg ab station Böhmen löst lastad å vagn uti torrt skick. Betalning vid varans framkomst uti svensk bank till min förman, Vagnen täckes med papp varför beräknas svenska kronor 7' per vagn. Förbindelsefri fraktoffert föreligger för dagen enligt följande:

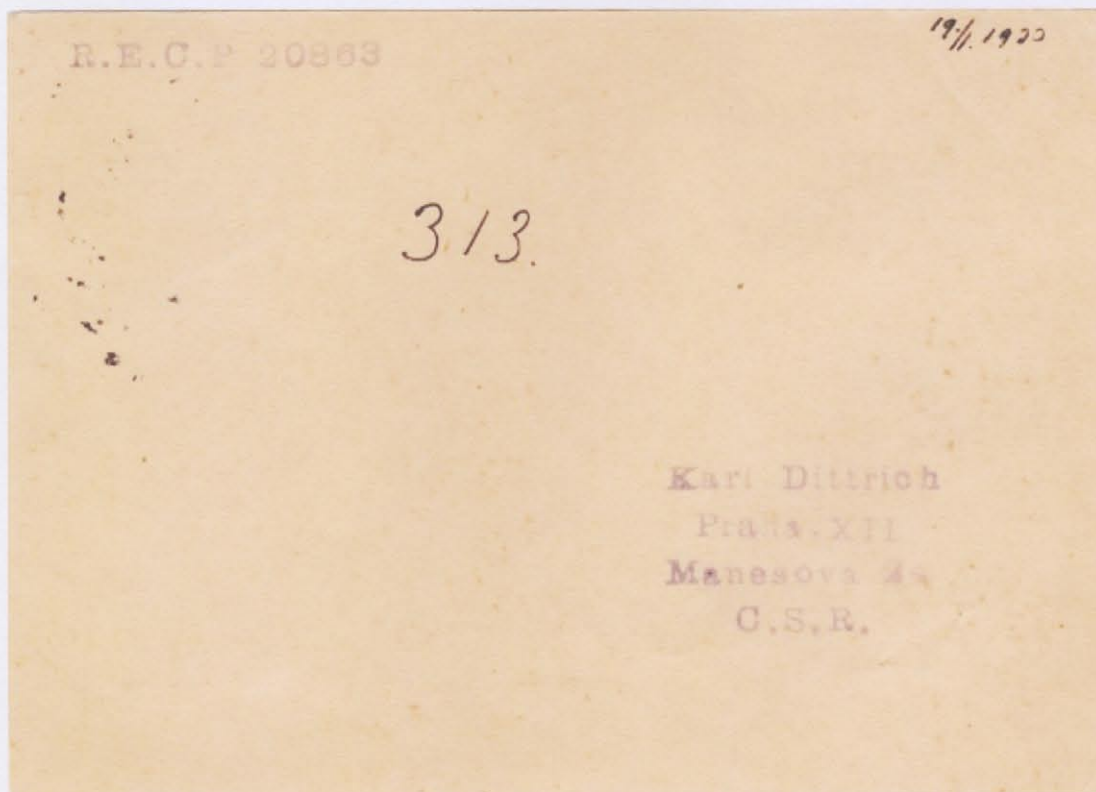
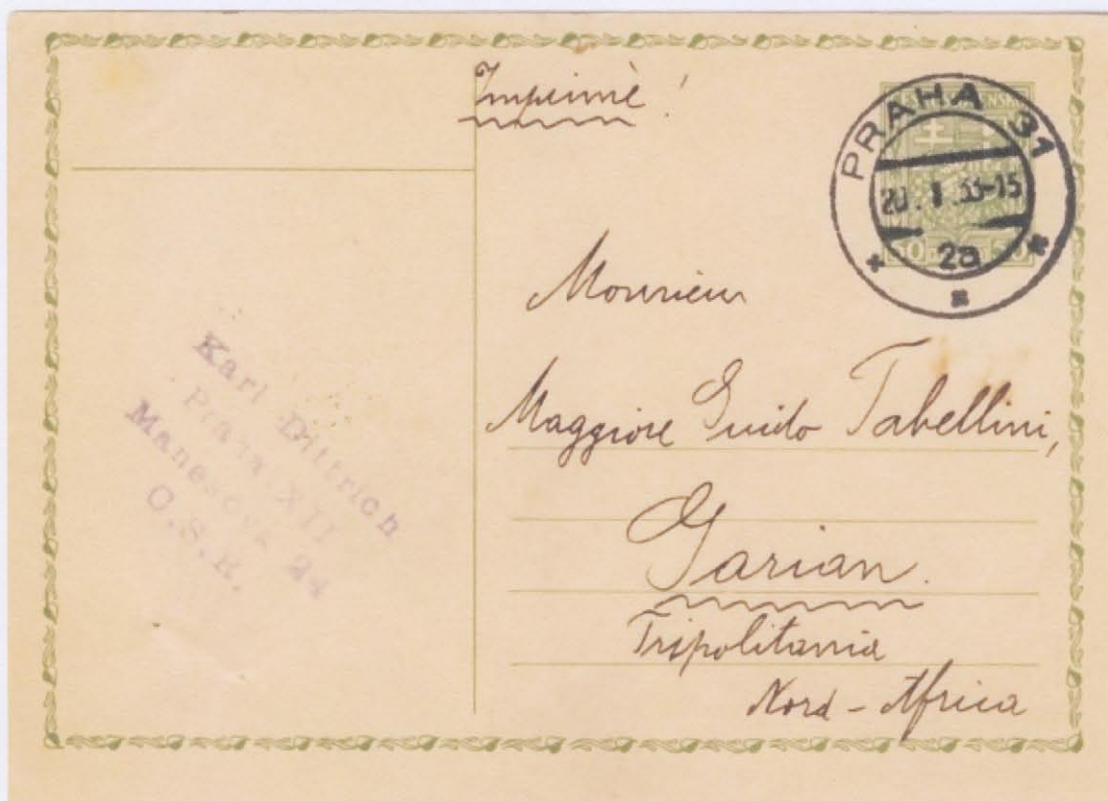
Avlastningsstation Sassnitz	Mark 760'	10'000 kg
Stettin	690'—	10'000 "

och kan frakten betalas vid avsändningsstationen genom min speditjonsförbindelse, sa att Ni kunna benyttja Eder av den billiga kurs mark för närvarande noterar i Sverige.

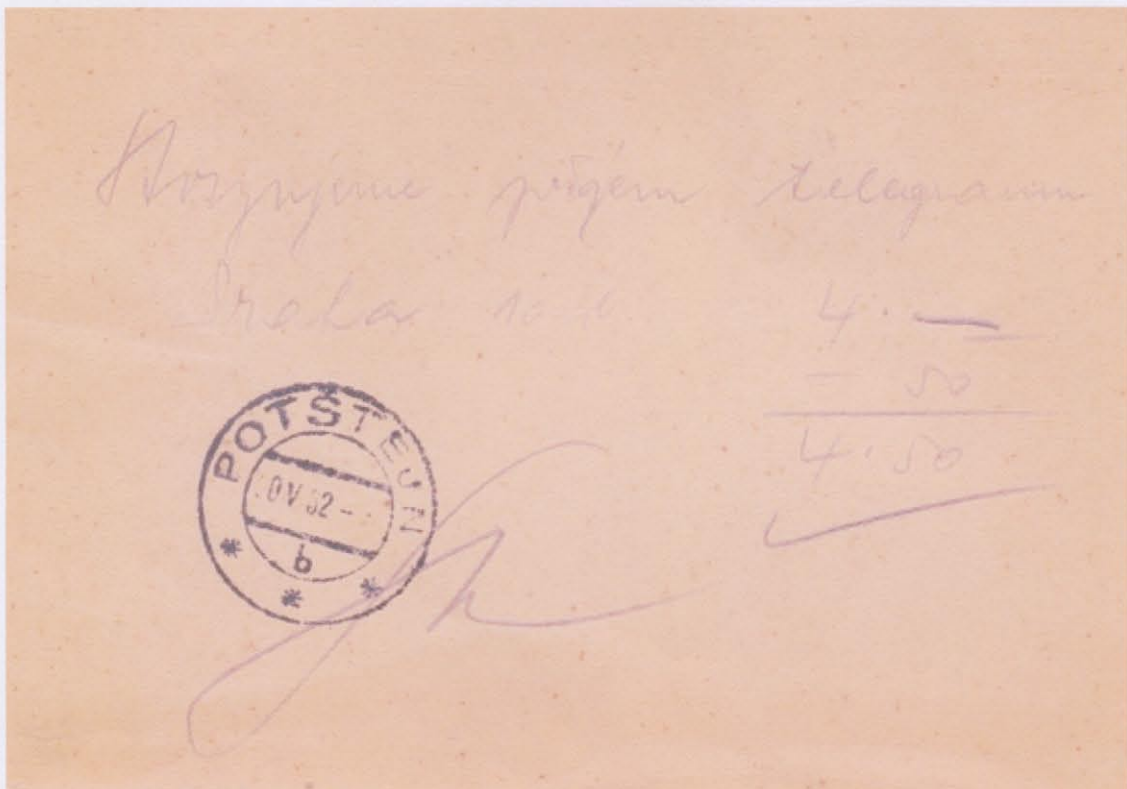
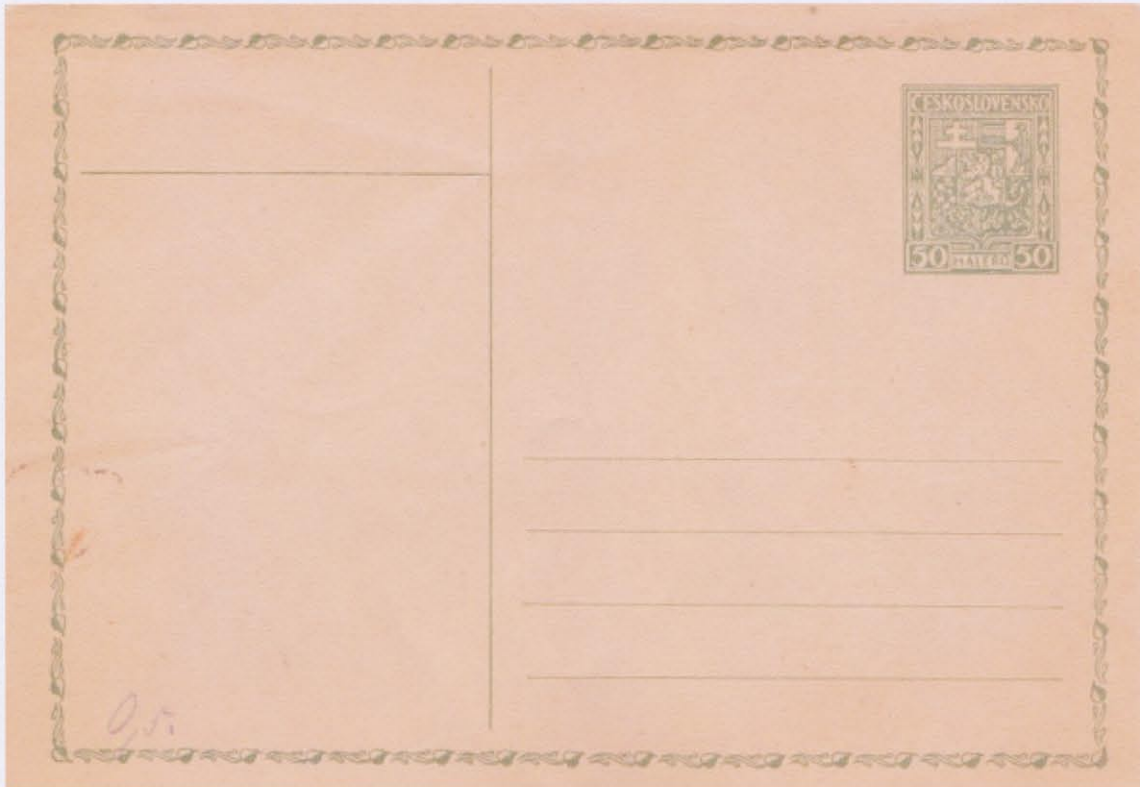
Med tacksamhet emotseende Edra värda order tecknar jag

högaktningfullt
O. N. Egnell.

Jeden z dílů odpovědní dopisnice 10h Hradčany (tzv. vídeňský tisk) s přitištěnou adresou odesilatele na líci a obšírným obchodním sdělením ve švédštině na rubu byla bez dalších poplatků odeslána 3.XII.19 (II.TO) jako tiskopis z Podersam (Podbořany) obchodnímu partnerovi z papírenské branže do Švédska. Tarif za obyčejně zaslanou celinu byl 20 h.

Obdobný druh zásilky, tedy tiskopis, opatřený pouze razítky odesílatele a ručně psanou adresou příjemce v „Tripolitánii“ v severní Africe. Ta v této době byla oblastí kolem dnešního Tripolisu kolonií pod Italskou správou. Razítko R.E.C.P 20863 a ručně připsaný, s ním zřejmě související údaj 3/3 (313) dnes již asi těžko někdo objasní. Odesláno 20.1.33 (V.TO) z Prahy 31. Tarif za obyčejně zaslanou celinu byl 1,50K (do Italských kolonií, ale pouze 1,20 Kčs).

V roce 1932 byl poplatek za vyhotovení podatky telegramu 50 haléřů. K tomuto účelu byl v roce 1931 vydaný podací lístek na telegramy se stejnou natištěnou známkou (SSZ) však zřejmě 20.V.32 nebyl na poště v Potštejně k mání. Její zaměstnanec vyřešil problém velmi nápaditě - využil dopisnici pro běžný poštovní styk a obohatil tak krásným provizoriem sběratelskou oblast podacích lístků na telegramy.

Dva příklady z oblasti celinových zmetků, které našly své použití v poštovním provozu, jak se zdá opravdu ze zákaznické potřeby. První z nich, je makulturní, vícenásobný tisk 10h hradčanské dopisnice použitý dne 22.V.19 na poště ve Valašských Kloboukách, ve II.TO již s doplňkovou frankaturou 5h Hradčany. Jak se dostal k odesilateli, kterým bylo Hospodářské družstvo tamtéž, se již s určitostí nedovíme. Možná, že byl součástí balíčku dopisnic koupených na poště.

Druhý obr. je velice vzácné, možná unikátní použití dopisnice, která byla vyříznuta z archu (8x4dopisnic), ve kterém byl v průběhu výroby nastavován papír. Konec jednoho a začátek druhého pruhu papírového pásu byly s malým přesahem jednoduše slepeny a poté byly z pruhů řezány archy pro tisk dopisnic.

Dopisnice byla s použita 920 FEB 4, tedy ve II.TO v obci Alsódombó (Dolné Dubové).

Výjimečná na dopisech a na celinách dvojnásob, je služba za doručení zpátečního lístku odesílateli. U obou vyobrazených dopisnic je zapravena poplatkem 10 krejcarů/25 haléřů. Oba jsou použity na českém území. První, i bez tohoto poplatku, vzácné rekomando z Františkových Lázní (2.4.1896) do Basileje na dopisnici 5 krejcarů pro mezinárodní styk. Tato celina se vydražila vč. poplatků za více, než 50tisíc korun. U poplatku za zpáteční lístek jsou uvedeny jeho důvody. Nahoře R.S (Rückschein), dole pak Avis de Reception. Druhá dopisnice, použité jako předběžná v ČSR, je poplatek za rekomando s poplatkem za zpáteční lístek (viz poznámka RS červenou tužkou) sloučen v dodatečné předběžné frankatuře 50h Znak. Odesláno 23.11.18 z obce Nikl (Mikuleč).

Poměrně častá na dopise a opět zcela výjimečná na celinách je tzv. dobírka, neboli vybírání dlužných částek, většinou za zboží, služby, či předplatné časopisů. Na rozdíl od dobírkového dopisu, jehož obsah může být předmětem dobírkové platby je tomu u dopisnice jinak. Slouží jen a pouze k provedení výběru na ní čísla a slovy udané platby. Dobírka musí být zapsanou, tedy doporučenou zásilkou. Zastřižená dobírková nálepka na celině Hradčany 20 h (vlevo) je skutečně nalepena až zcela v okraji, celina zastřižením poškozena není.

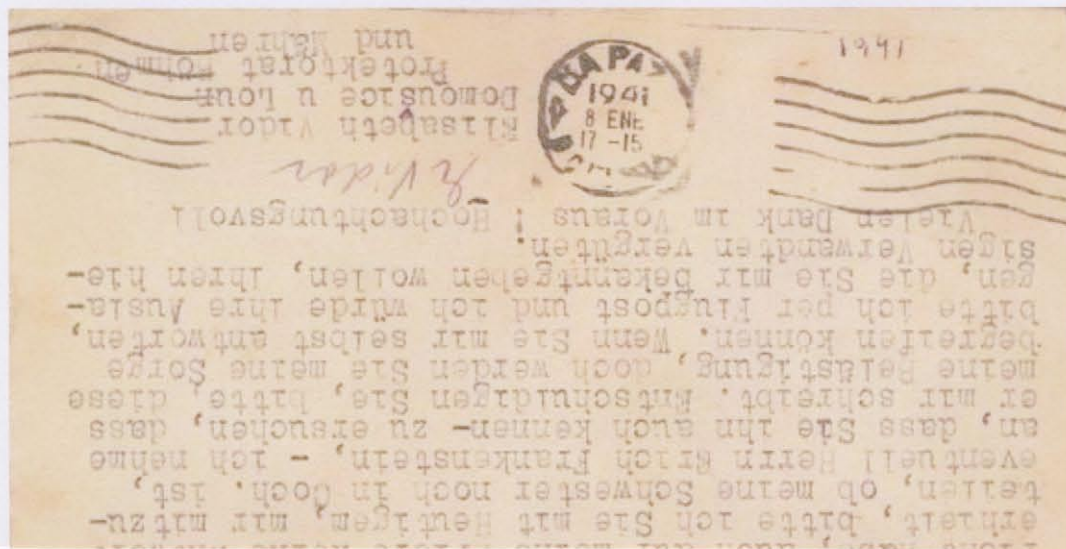
Z období Protektorátu Čechy a Morava jsou známy pouze celiny s dobírkou, které nejsou podány doporučeně (obrázek nahoře). Součástí frankatury dobírkových zásilek musí být mimo běžné poštovní poplatky rovněž poplatek za vybrání částky, tzv. poukázecné (od r. 1916). Za pozornost stojí rovněž použití různých druhů dobírkových nálepek.

U obou výše vyobrazených celin by můj přítel dírký k připevnění v úvodu zmíněné kovadliny nehledal.

Jsou totiž výjimečným dokladem přesně vyplacených lístků za jejich leteckou přepravu do Jižní Ameriky během Protektorátu Čechy a Morava, s vysokou doplňkovou frankaturou. První je příkladem vzácného použití souběžné celiny „střední znak“ bez prodejní ceny, druhá pak běžná definitivní celina „lipová ratolest“ světle zelená. Přesný tarif 20,50 Korun je vyplacen v jednom případě známkou 20K hnědá Praha a ve druhém dvěma známkami 10K modrá Praha ze série Města. Obě celiny mají příchozí razítka v Equadorském Guayaquilu. Poplatek za dodání zásilky Poste restante vybrán nebyl.

Svého druhu opačným extrémem je použití běžné protektorátní dopisnice, která absolvovala obdobnou poštovní cestu do sousední Bolívie. Nikoliv však letadlem, ale pozemní cestou a lodí. Byla podána ve vlaku Rakovník-Louny 26.X.40 dokonce jako Poste restante. Je to jen dopisnice pro vnitřní styk a vypravena byla bez jakéhokoliv doplacení tarifu, který činil pro vzdálenou cizinu 1,50koruny. Svoji cestu ukončil cenzurovaný lístek v La Paz 1941 8.ENE (8.ledna 1941). Poplatek za službu Poste restante ani doplatné za chybějící 1K vybrán nebyl.

Na závěr ještě jedno velmi zajímavé využití celiny. Bohužel bez obrázku, který jsem buďto nedohledal, nebo jej již nemám. Jednalo se o celinu s natištěnou známkou "Střední znak", na které byl v textové části na přední straně přilepen malý ústřížek látky, přiložený jako vzorek zboží. To byl ostatně i účel této zásilky zasláné jako „Vzorek zboží bez ceny“. Poštovní tarif u psaní za takovou zásilku tehdy činil 40 haléřů a zásilka tedy byla o 10h „přefranována“.

Autor článku : Vilém Reichsfeld, září 2019

ČSR

ZÁBOR JIŽNÍHO SLOVENSKA A PODKARPATSKÉ RUSI

Propagační dopisnice CDV 72/64 Křivoklát s natištěnou známkou 50h Beneš zelená vydání červen 1938 s doplňkovou frankaturou československých a maďarských známek zasláno v listopadu 1938 z Rimavské Soboty do Prahy.

Druhá ukázka je z Mukačeva. Maďarská dopisnice MiP.97/ C-4 – Dunaj u Višegrádu odesláno 21.XI.38 z maďary obsazeného Mukačeva do Hradce Králové. Otisk „příležitostného“ i denního razítka.

PADĚLKY SOUKROMÝCH PŘÍTISKŮ

Paděláno bylo, případně bude, všechno, co se padělat vyplatí. To je nutno považovat za nezpochybnitelný fakt a takto je nutné přistupovat k veškerému sběratelskému materiálu. Jako filatelisté se s tímto problémem setkáváme naprosto pravidelně. Mnohdy padělky nepochybně zamotají hlavu i skutečným znalcům, někdy si ale vystačíme s alespoň základními znalostmi technik tisku a lupou, kterou koupíme na tržnici za 30,- Kč. Zdálo by se, že je to prosté a snadné. Praxe ale ukazuje, že i poměrně primitivní padělky stále existují. Před nedávnem mi byl předložen soubor dopisnic s přitisky poštovního muzea. Především ty z prvního období existence jsou stále nedostatkové a hledané. Moje radost, že si doplním některé mezery ve sbírce za poměrně slušnou cenu, ale rychle opadla. U těch prvních přitisků jsem našel několik padělků. Padělek, který byl na dopisnici CDV 2 (poštovní posel), byl dokonce celkový padělek, tedy včetně základní dopisnice. U těch zbývajících potom šlo „pouze“ o padělky přitisku. Postižený sběratel si pochopitelně již nepamatoval kde k těmto „pokladům“ přišel. Je to škoda, určitá publicita by padělateli (případně šířiteli) určitě prospěla.

Na základě této zkušenosti bych si dovilil zde připomenout některé základní rozlišovací znaky. Uvědomuji si, že většina členů společnosti sběratelů celin tento můj příspěvek ani číst nebude. Prostě to znají a je to tak trochu nošení dříví do lesa. Pokud by to ale pomohlo alespoň někomu, budu spokojen.

První přitisky na dopisnicích, které vydalo Poštovní muzeum, tedy ty nejhledanější, mají provedený přitisk knihtiskem, tedy technikou tisku z výšky. Od dob Johannese Gutenberga se sice mnohé změnilo, ale princip a charakteristické vlastnosti tisku zůstávají. Na vyvýšené plochy formy se nanese barva a následně se tato otiskne na papír. V okrajích otisku vzniká tzv. fuláž, tedy barva, která je vytlačena vytváří tmavší lem otištěné plochy. Barva otisku je finálně namíchaná a zpravidla nevzniká soutiskem. Při větším zvětšení se může tisk sice jevit jako „mramorovaný“, ale to je způsobeno kvalitou, tedy spíše nekvalitou, papíru, který má určitou povrchovou strukturu.

Pro padělatele jsou nejnáze dosažitelné, a v tomto případě také použité, počítačové tiskárny. Jejich tisk je tvořen soutiskem barevných bodů, které tvoří výslednou barvu. Zpravidla je také možné nalézt mimo samotný tištěný obrazec nebo text množství rozstříknutých kapek toneru barevné inkoustové tiskárny.

Sehnat dopisnici určenou pro přitisky většinou není problém, oskenovat originál je snadné a poté je již jen otázkou kvality použité tiskárny do jaké míry bude padělek podobný originálu. Je až s podivem, kolik a nejen moderních padělků stále existuje. Rozlišení je ale, jak je zřejmé i z tohoto textu, ve většině případů velice snadné. Detaily obrázku budou uveřejněny na Webu společnosti.

ELEKTRONICKÁ POŠTA ČR

Ve zpravodaji Celiny 1-2019 nám tuto službu a její produkty představil předseda společnosti Jan Starec. Já osobně jsem o ní neměl ani zdání. Je to asi tím, že ceniny České republiky nesbírám a o novinky se zajímám pouze jako redaktor zpravodaje a sběratel poštovní historie Krkonoš a Podkrkonoší. O to více mě překvapilo, že se na chalupě na nástěnce s pohledy mojí mámě v létě letošního roku objevila od bratra „pohlednice“ přepravená touto službou. Nelenil jsem a požádal o podobný kousek. Obě její strany jsou na obrázcích. Na obrazovou stranu použil historickou pohlednici Klášterské Lhoty, místa které ve mně probudilo před mnoha lety zatím nekončící vášeň k poštovní historii.

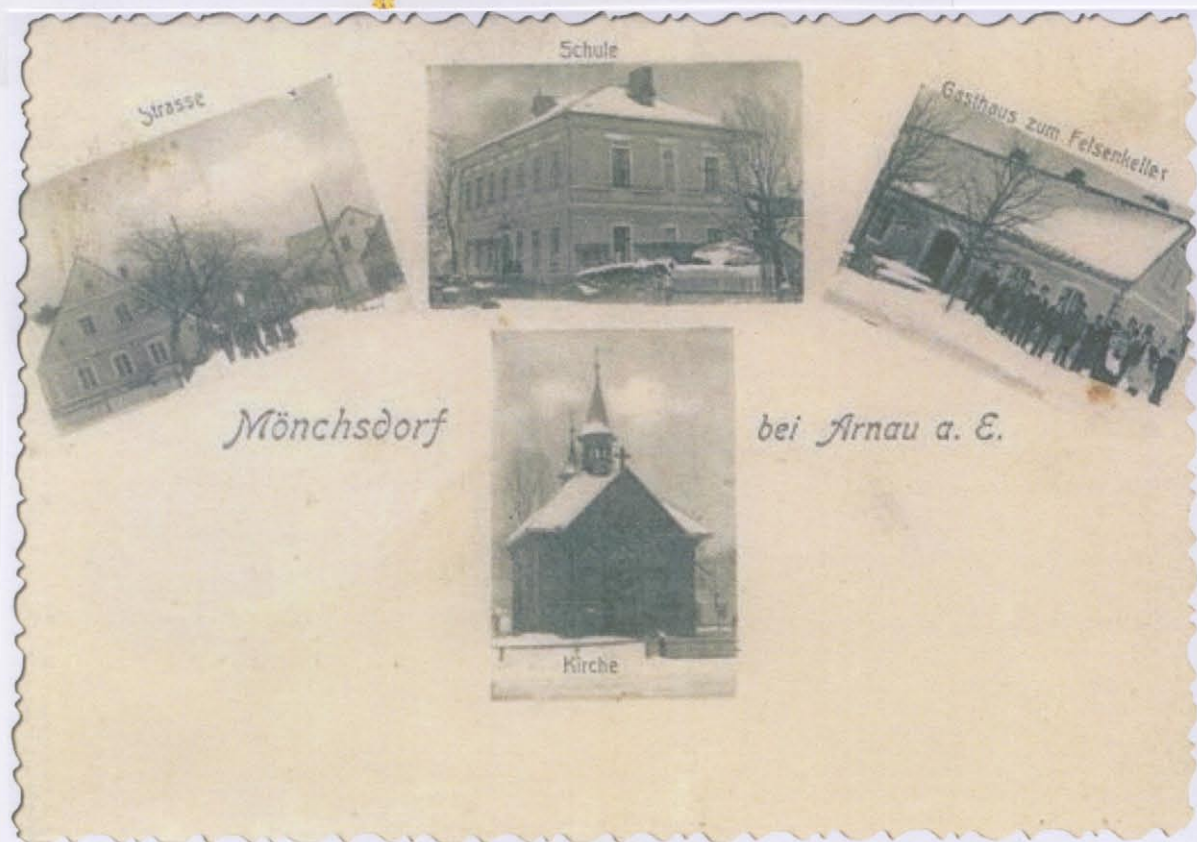
22.7.2019

Ahoj Honzo,
posílám ti retrozdrav ze svého
archivu :-). Snad tě potěší a
bude se hodit do tvoji sbírky
Luriozit.

Pozdravuj prosím všechny dobré
lidi kolem sebe a užívej
zasloužené dovolené nejen
plodnou práci. Aleš+3

pan
pan Jan Krátký
Dolní Kalná
543 71 p. Hostinné

BOSNA a HERCEGOVINA EMISE KRAJINKY 1906 A CELINY 1906 – PŘEDLOHY

Vyhláškou R.K.M. – Z.1045 ze dne 17. září 1906 bylo nařízeno vytvoření 16-ti samostatných obrazů a celin od nejlepších rakouských umělců pro K.K. Stadsdruckerei ve Vídni. A to pro účely popisu jednotlivých hodnot, které se od sebe liší textem uvedeným ve vyhlášce.

(Nařízení ze dne 17. září 1906, Abt.5/TB. Číslo: 1045)

1.listopadu 1906, K. u. K. Vojenská pošta v okupační oblasti nové poštovní frankovací známky, korespondenční a dopisní karty obdržela. S okamžitou platností ostatní známky pozbyly platnost a v případě, že nebyly poškozeny byly do 15. listopadu vyměněny v celé Bosně a Hercegovině a na expoziturách Pljevlje, Prijepolje (Prijepolje) a Priboj v Sandžaku Novi Pazar.

Této emisi se začalo říkat Krajinky, kterou tvoří ji 16 známek a jsou na ní zobrazeny:

1h Doboj, 2h Mostar – most, 3h Jajce – Plivská brána, 5h Neretva – Pohoří Prenje, 6h Rama – údolí řeky, 10h Vrbas - údolí řeky, 20h Mostar – most přes Neretvu, 25h Sarajevo – minaret, 30h Doprava pošty, 35h jezero u Jajce, 40h poštovní dostavník, 45h Sarajevo trh, 50h vojenská pošta – automobil, 1K Sarajevo – obchodní čtvrť, 2K Jajce – věž Svatého Lukáše, 5K Císař František Josef I.

Předloha pro řadu známek posloužila publikace Heinricha Rennera: Durch Bosnien und die Herzegovina kreuz und quer; Wanderungen, Verlag Berlin Dietrich Reimer, 1896. Jde o rozsáhlý cestopis, který také obsahuje mnoho fotografií a rytin z různých míst Bosny a Hercegoviny a také Sandžaku Novi Pazar. Fotografie jsou od von E. Arndt-Ceplina a Curzona. Některé jsou prokazatelně 100% podkladem pro rytinu, některé jsou spíše ideovým námětem.

Návrh známek je od Kolomana Mosera a rytinu mistrně provedl prof. Ferdinand Schirnböck. Samotné známky jsou provedeny mědirytinou.

V době vzniku patřila tato emise k nejkrásnějším známčkám světa a dodnes vzbuzuje obdiv pečlivým zpracováním rytiny i konečným tiskem, jakož i výběrem tématu. Jde o nejznámější emisi Bosny a Hercegoviny a sběratelsky je velmi oblíbená.

V obrazové části jsou vyobrazeny všechny předlohy z knihy a samozřejmě i samotné známky.

Obr. 1 Hrad Doboj

Obr. 2 Ikonický most v Mostaru, přesná předloha

Obr. 3 Řeka Neretva a pohoří Prenje, přesná předloha

Obr. 4 Stranově obrácené ztvárnění údolí řeky Rama, ideová předloha

Obr. 5 Údolí řeky Vrbas, přesná předloha

Obr. 6 Most v Mostaru, přesná předloha

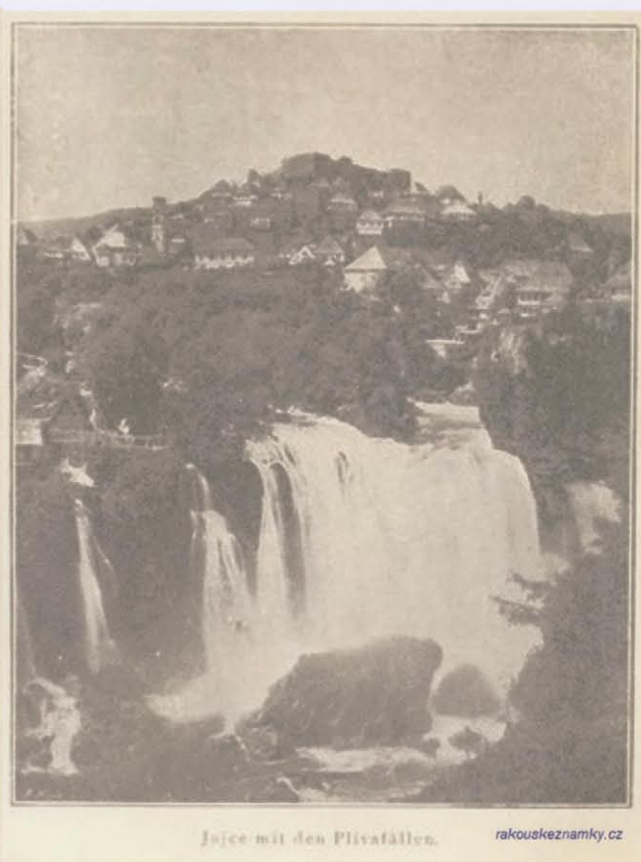

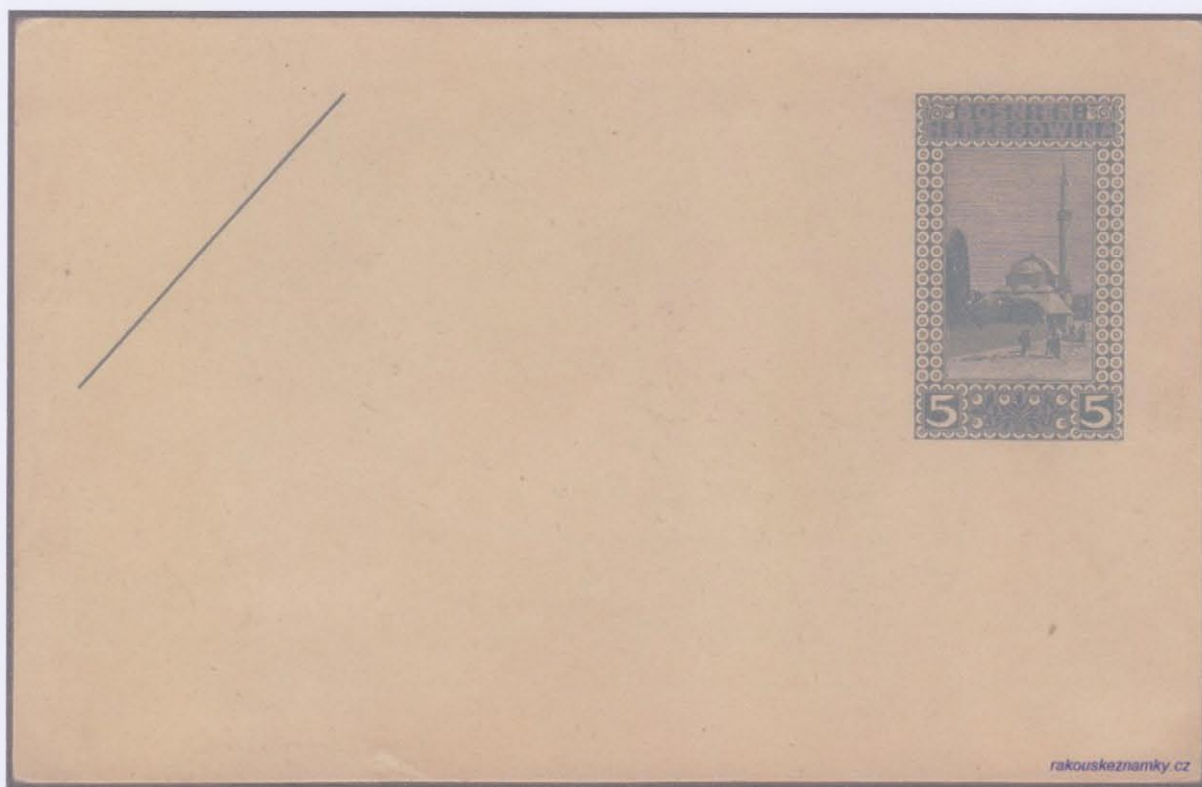
Obr. 7 Jezero u Jajce, přesná předloha

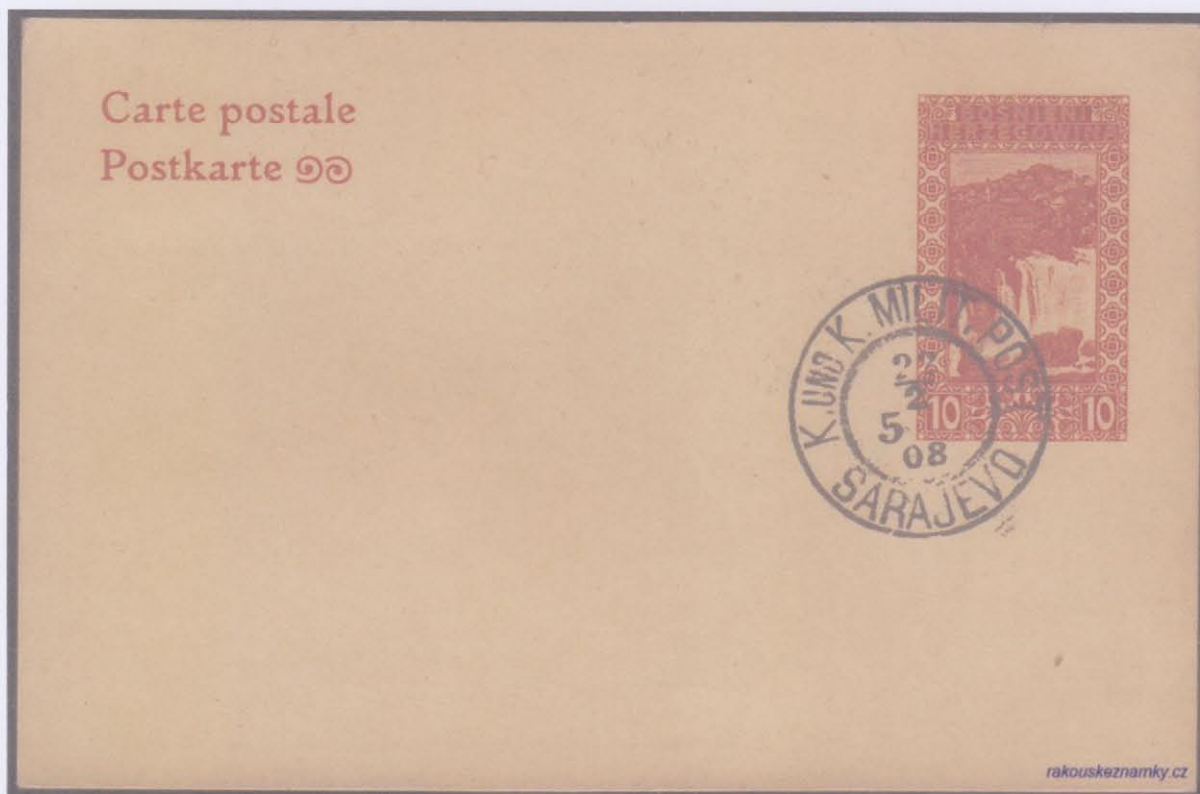
Obr. 8 Jajce, věž Svatého Lukáše, pouze ukázka

Dva motivy z knihy od Heinricha Rennera jsou použity na celinách 1906/12

Obr. 9 Mešita Karagjoz v Mostaru, přesná předloha

Obr. 10 Jajce s 22m vysokým vodopádem na řece Pliva, přesná předloha

Samozřejmě, že stejné motivy jsou i na emisi 1910 Jubilejní.

Je nasnadě, že motivy ze stejné knihy by se mohly objevit i na emisi 1912. Je pravda, že by se idea u dvou známek dala najít a to u 12H a 72H, ale v prvním případě jde o rytinu a druhá je více vzdálená konečnému vyhotovení.

31/5/2019

Jaroslav Stejskal

Použitá literatura:

[1] Philatelistische Forschungblätter 17-18/79

[2] Adolf Passer: Die Postwertzeichen von Bosnien und der Herzegovina, Prag 1930

[3] Ing. Dr. Pavel Hirš, PhD: Rakousko 1850-1918, Monografie a specializovaný katalog, II. vydání, Praha 2010

[4] Zbyněk Jánský: Bosna a Hercegovina, specializovaný katalog známek a celin, II. vydání 1999, vlastní náklad.

[5] Ferchenbauer U.: ÖSTERREICH 1850-1918, Handbuch und Spezialkatalog, BAND IV., Selbstverlag, Wien 2008

Tento článek byl původně publikován na internetových stránkách

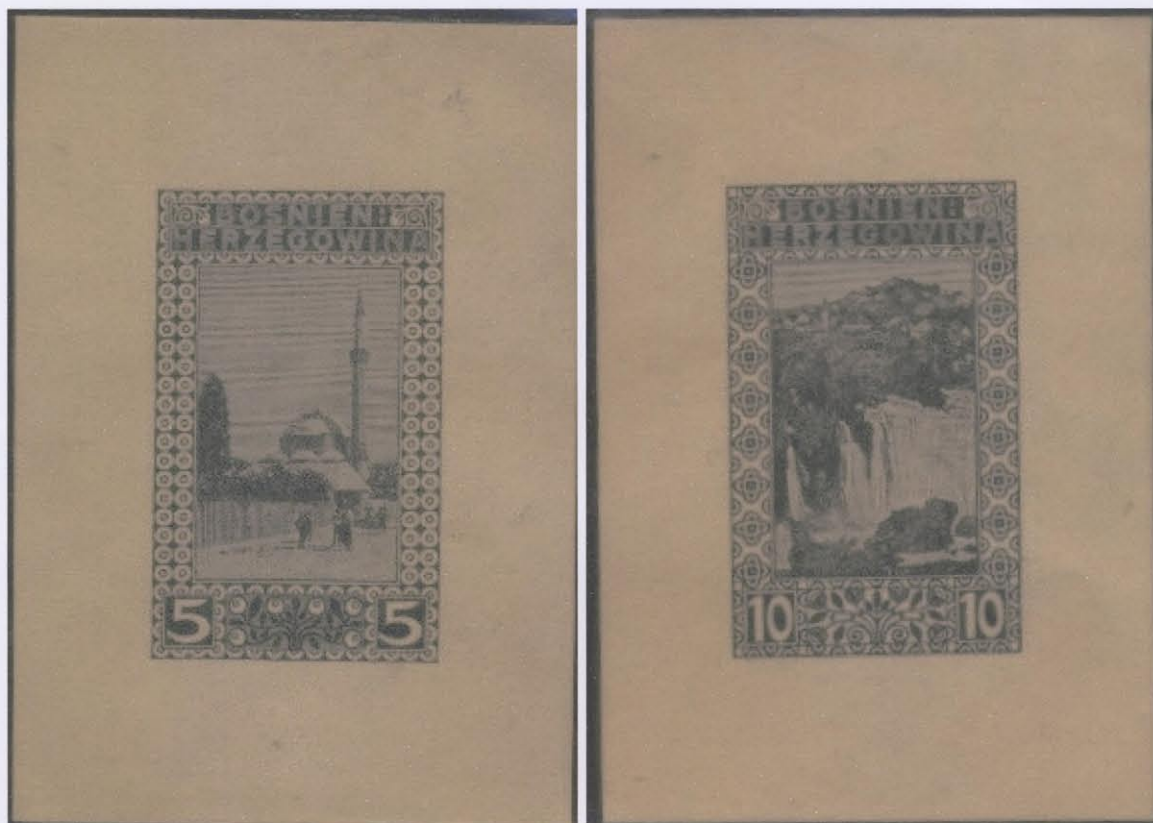
<https://www.rakouskeznamky.cz/krajinky-1906-predlohy/>, které sběratelům a nejen Rakouska vřele doporučuji.

Redaktor

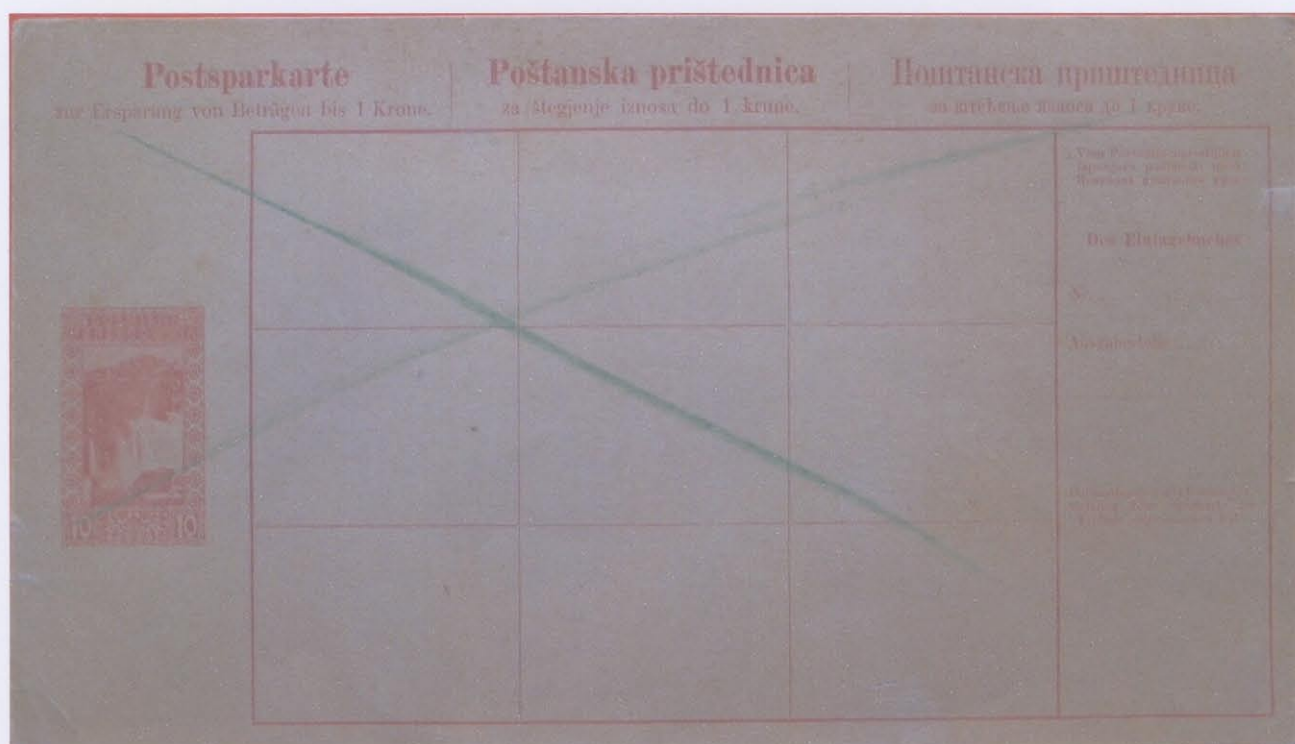

Občas člověk žasne jaké filatelistické kombinace se objeví. V jedné zahraniční aukci se prodávala partie dokladů s našimi skautskými známkami. Jeden kus z nabídky je i vyobrazená dopisnice rakouské K. und K. Militärpost z Bosny a Hercegoviny. Dopisnice MiP.20 z roku 1916 s doplňkovou frankaturou 2h FJI, odeslanou 25.10.18 z Brčka na firmu Milde a Rössler z Prahy doplněnou o skautskou doruční známku 20h červená. Znáмка je znehodnocena černým razítkem N.V. v kruhu. U levého dolního rohu skautské známky je otisk znalecké značky Gilbert.

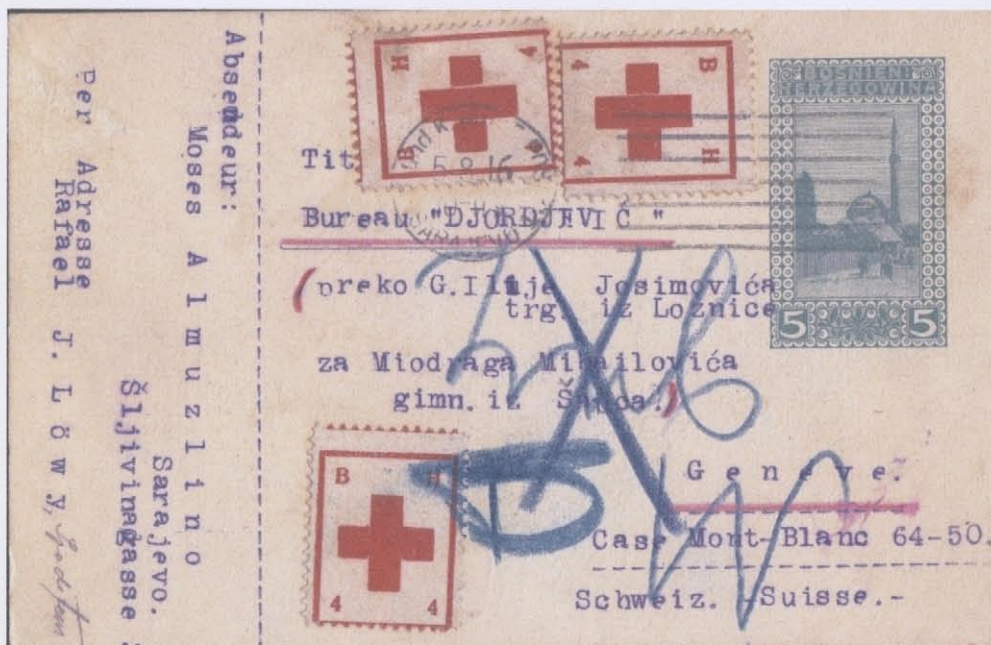
Za ukázkou děkuji P. Víznerovi

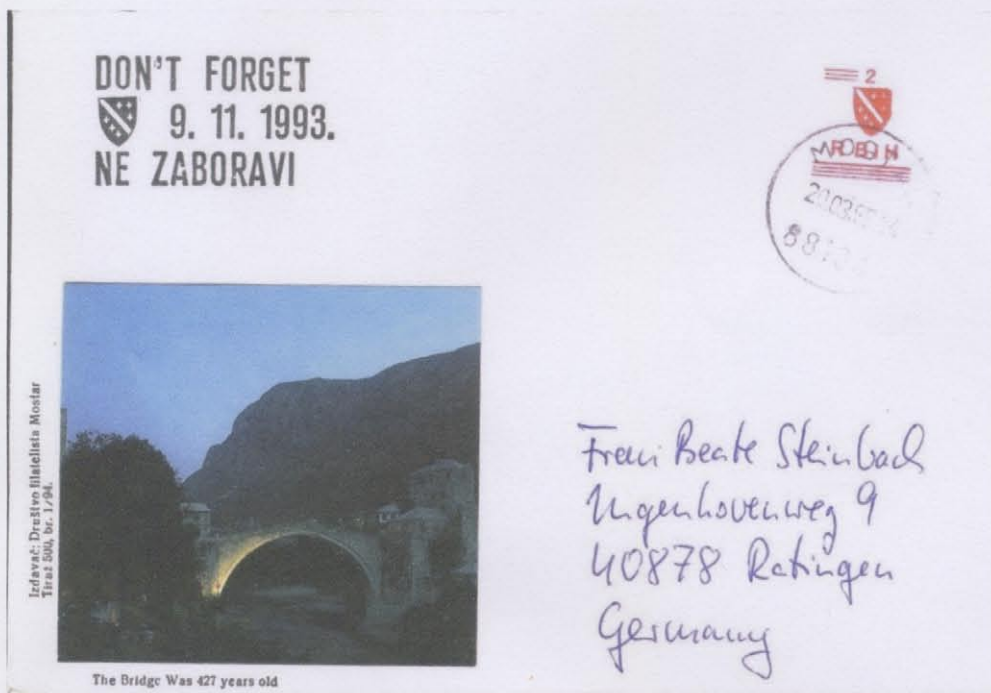
K předešlému článku bych chtěl doplnit ukázkou zkusmých tisků v černé barvě právě pro celiny. U hodnoty 5h jsem zaznamenal zkusmý tisk i v barvě hnědé.

Nejzajímavější celinou tohoto vydání je pak spořenka poštovní spořitelny. Zvláště použité kusy patří k tomu nejvzácnějšímu z této oblasti

Ze svého papíro - digitálního archivu jsem vybral k doplnění problematiky ještě dvě drobnosti. První je dopisnice MiP. s „doplňkovou frankaturou“ tří dobročinných nálepek pro červený kříž. Odesláno 5.8.1916 ze Sarajeva do Ženevy. Nedostatečně vyplaceno, přesto nezatíženo doplatným. Mimořádně zajímavý dekorativní kus korespondence do ciziny z doby Velké Války.

Další ukázka je moderní bosenská dopisnice k 427. výročí mostu v Mostaru. Nominální hodnota 2 (dináry, marky ?), odesláno 20.3.1995(?) z Mostaru do Německa. Vzácnost moderních celin použitých v běžném provozu je pro minimální písemný styk a jejich nízké náklady značná. Přesto a nebo právě proto je zájem o ně minimální, nepíše se o nich a už vůbec se nevystavují. A obojí je v mnohých případech velká škoda.

K problému měny Bosny a Hercegoviny jsem sáhl do wikipedie a přiznám se, nestačil jsem se divit. Takže pro vážné zájemce.....

Bosenská konvertibilní marka nebo bosenskohercegovská marka – KM (srbsky/chorvatsky/bosensky konvertibilna marka, cyrilicí конвертибилна марка) je oficiální měnou Bosny a Hercegoviny. Její ISO 4217 kód je BAM. Jedna marka se dělí na 100 feniků (sg. *fening*). Zavedena byla v roce 1998 mezinárodní správou OSN poté, co se místní bosňáčtí, srbští a chorvatští představitelé nebyli schopni dohodnout na jednotné státní měně. Již od svého vzniku byla pevně vázána na hodnotu německé marky, po které dostala název, a to v poměru 1:1. Po zrušení německé marky v roce 2002 je konvertibilní marka pevně fixována na euro. Tento směnný kurs je dán: 1 EUR = 1,95583 BAM 1 BAM = 0,51129 EUR

- Do roku 1992 byla Bosna a Hercegovina jednou z 6 republik socialistické Jugoslávie. Po tuto dobu se zde používala společná měna – jugoslávský dinár.

- Po vyhlášení samostatnosti Bosny a Hercegoviny se země rozpadla na tři etnicky homogenní části, které používaly své vlastní měny:

- Bosňáci v roce 1992 zavedli bosenskohercegovský dinár, který byl odvozen od jugoslávského v poměru 10 jugoslávských dinárů = 1 bosenskohercegovský dinár.

- Chorvati začali používat měnu sousedního Chorvatska, kterou Chorvatsko zavedlo na svém území už v roce 1991 – chorvatský dinár. Tento dinár byl v roce 1994 nahrazen kunou, a tak i Chorvati na území Bosny a Hercegoviny začali používat kunu.

- Srbové, kteří vytvořili samosprávnou entitu Republika srbská, na svém území zavedli dinár Republiky srbské

- 1998 – všechny tři měny používané na území Bosny a Hercegoviny byly nahrazeny konvertibilní markou.

Mince bosenskohercegovské marky jsou raženy v hodnotách **5, 10, 20 a 50** feniků, dále **1, 2 a 5** marek. Mince 10, 20, 50 feniků a 1 a 2 marky jsou raženy už od roku 1998, mince 5 feniků a 5 marek se do oběhu dostaly 5. ledna 2006.

Bankovky mají nominální hodnoty **10, 20, 50, 100 a 200** marek. Zvláštností bosenskohercegovských bankovek je, že jsou vydávány ve dvou verzích, pro každou samosprávnou jednotku (Republika srbská a Federace Bosny a Hercegoviny) zvlášť – výjimkou je pouze dvousetmarkovka, která byla emitována až roku 2003 a má společný vzhled pro obě entity. Do roku 2003 byla v oběhu i padesátifeniková bankovka, pro svou nízkou nominální hodnotu byla ale stažena. V roce 2010 byly staženy z oběhu i bankovky v hodnotě 1 a 5 marek.

BAVORSKO

Na obrázku je lící i rubová strana soukromé bavorské celinové dopisnice s natištěnou známkou 5pf zelená Znak. Zasláno vnitrostátně, známka znehodnocena strojovým denním příležitostným razítkem NÜRNBERG AUSSTELLUNG 5.8.06

Myslím, že podobné celiny jsou dodnes ozdobou sbírek, nejen celinových, ale i námětáři dokáží využít ve svých sbírkách nejen jeden motiv. Takový trychtýř se asi na moc ceninách nevyskytuje. Jedním z použitých motivů je i první bavorská 3 kr známka z r. 1846

Čínské celiny o jejichž existenci mnoho sběratelů nemá ani tušení.

Jsou to úřední propagační obrazové dopisnice a los v jednom. Ve zpravodaji Eisenbahn-Motiv-Sammler č. 148 kolega Pfeifer vysvětluje k čemu tyto dopisnice slouží.

Přední strana úředně vydané celiny o rozměrech 185x102 mm je prodána firmě na reklamní účely. Firma může využít pro reklamu plochu o rozměrech 150x102 mm a určuje také výši nákladu. Na boční proužky 35x102 mm je přitisknuto los s jedním číslem, ten zajistí podíl na charitativním slosování, zpravidla k vánočním svátkům a novému roku.

Na známce 15 Fen je prasátko pro štěstí. Na propagační přední straně je logo továrny Sifang, průmyslová lokomotiva řada GK a moderní osobní vagon.

Prodejní cena jedné dopisnice v roce 1995 činila 0,60 Yuan, z toho šlo 15 Fen pro poštu (hodnota vytištěné známky), 5 Fen pro tiskárnu a zbytek do loterie. Cenu za potisk přední strany, musel zaplatit najímající podnik a šla po srážce všech nákladů rovněž na loterii. Propagace je velmi dobře promyšlená, účastnily se nejen firmy železničních oborů.

Jedna dříve popsaná celina je z roku 1995, propagaci na přední straně koupila lokomotivní továrna Sifang. Továrna Sifang v Qingdao je po továrnách Beijing a Dalian v Mandžiji třetím největším producentem lokomotiv v Číně. Specializuje se na stavbu motorových lokomotiv a osobních vozů, vyrábí diesel-elektrické lokomotivy série DF, průmyslové lokomotivy série GK a osobní vozy řady 25.

A.Kuchyňka (převzato ze zpravodaje *Doprava* č.3/2004)

SSSR

Celiny SSSR vydávané od padesátých let nemají, na rozdíl od produkce Ruska, příp. RSFSR mnoho příznivců a sběratelů. V našich končinách u většiny obyvatel přetřhl lásku k SSSR rok 1968 a u celinářů opravdu masová produkce celin bývalého SSSR, jak dopisnic, tak obálek. Přestože uvedenou zemi nesbírám, mám doma několik set kusů, které ke mně doputovaly jako pohlednice z dovolených, korespondence s přáteli, nebo nechtěné přívažky různých partií. Přesto je v produkci mnoho námětově nebo teritoriálně (např. Zakarpatská Ukrajina) zajímavých a hledaných kusů a čas od času se vyskytne celina mimořádně zajímavá svým poštovním použitím. Jednu s doplňkovou frankaturou z r. 1977 jsem si dovolil do dnešního čísla zařadit.

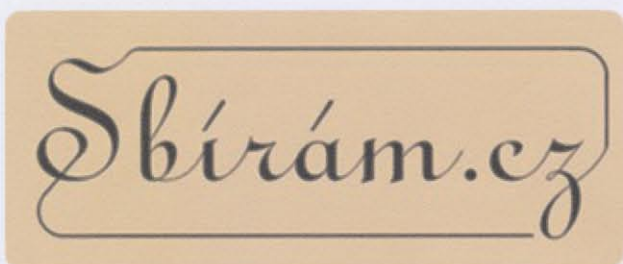
Korespondence slavných Severin Zrubec

Nevím, zda označení „slavný“ je v tomto případě příhodné. Asi by bylo správnější napsat „Korespondence mimořádné osobnosti filatelie“. Zobrazený telegrafní doručovací tiskopis 22-121 (II-1969) je vcelku velice běžný. Pokud do sbírky chceme z důvodu úplnosti, či jiného záměru, zařadit běžnou věc, v tomto případě tiskopis, snažíme se, aby byla zajímavá alespoň po jiné stránce. To, proč mne zaujal je jméno adresáta. Filatelistické veřejnosti není třeba připomínat, kdo byl Severin Zrubec (1921 – 2011). Jako úspěšný vystavovatel, publicista, svazový funkcionář, člena domácích i mezinárodních porot byl pro filatelistickou veřejnost obecně známý a vážený. Již méně je známo (především i proto, že zájem o slovenské známky v ČR značně upadl), že je to pravděpodobně jediný filatelistický funkcionář, který se dočkal ocenění tím, že jeho podobizna vyšla na známce.

Jedná se o mimořádnou osobnost slovenské i československé filatelie. Známku i FDC vytiskla Poštovní tiskárna cenin Praha, a.s. Telegram@post.cz

+ 1530 VRABLE BRATISLAVA X4		Re číslo				
Číslo listu		4512				
081		Vv ý na				
Přijatý		19				
TELEGRAM		Dodacie č.				
DR SEVERIN ZRUBEC						
ULBJOERNSONOVA 12 BRATISLAVA						
Druh	Adresná stanica — Podacia stanica	Číslo	Počet slov	Deň	Hodín	Prepravná cesta — tarifné a služobné údaje
+ 476	LUCNICA NAD ZITAVOU 24	18 19	1520	=		
= MAMA PRIDU ZAJTRA TJ PIATOK ASI O 17HOD DO BRATISLAVY CAKAJTE						
ICH +						
22 — 121 [II-1969]						
g-7-33 TSNP-LM 4102-09						

adresa: Francouzská 9 (vchod Blanická 2) 120 00 Praha 2 - Vinohrady
e-mail: info@sbiram.cz

burda auction
aukční dům

Kontakty:

Tel.: +420 777 466 790
E-mail: info@burda-auction.com
Web: www.burda-auction.com
Adresa: **Dejvická 306/9, 160 00 Praha 6**

Provozní doba:

Pondělí a středa 9:00 - 12:00 | 13:00 - 17:00

ALFAFILA, s.r.o.
Václavské náměstí 28
pasáž U Stýblů (Alfa)
110 00 Praha 1
CZ – Česká republika
tel.: 224 235 457
<http://www.alfafila.cz>

CELINY – Zpravodaj Společnosti sběratelů celin při SČF je určen pro potřebu členů společnosti. Za původnost příspěvků a jejich obsah si odpovídá každý autor.

Jazyková úprava není prováděna.

Do čísla 4/2019 přispěli pánové: M.Černík PaC, J.Krátký, A.Kuchyňka, J.Pluner, V.Reichsfeld, J.Starec, J.Stejskal, P.Vízner. Technická pomoc A.Náprstek – Filaso.

Předseda společnosti a korespondence : J.Starec, e-mail : hokat@seznam.cz

Zpravodaj rediguje : Ing. Jan Krátký, Hudečkova 2 , 140 00 Praha 4, e-mail:

honzakratky1@gmail.com

Distributor : Ing.Milan Černík, P.O.Box 243, Praha 6, 160 41, e-mail:

icernik@volny.cz, 222951796

Hospodář : Ing. Pavel Švejnar, e-mail : svejnar@chello.cz

<http://www.celinari.cz>

Číslo účtu SSC je: 4228655319/0800.

Do zprávy pro příjemce uvádějte, prosíme, vždy Vaše příjmení a jméno.

Jako Variabilní symbol uvádějte, prosíme, vždy číselný údaj, který najdete na adresním štítku zaslání Zpravodaje, uvedený na 2.adresním řádku.

Roční členský příspěvek pro členy s doručovací adresou v ČR činí 200,- CZK, pro členy s doručovací adresou mimo ČR činí 300,- CZK.

Uzávěrka čísla : 5.12.2019

c Společnost sběratelů celin SČF